

**ՓՐԿՉԻ ՀՐԱՇԱՓԱՌ ԵՎ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ
ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՎ ԶԱՐՈՋ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ**

Ապրիլի 14-ին, կիրակի, Ձատիկ, «Յարութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի»:

Առավոտյան ժամը 11.30-ին, Վեհափառ Հայրապետը, նոր Վեհարանից, հայրապետական լրիվ զգեստավորման մեջ, ամպհովանու տակ, եկեղեցական թափորով առաջնորդվում է հանդիսավորութեամբ Մայր Տաճար, Ձատիկա տոնի առթիվ սուրբ պատարագ մատուցելու:

Սուրբ Սեղանին սպասարկում են գերաշնորհ Տ. Հայկազուն և Տ. Ասողիկ սրբազանները, հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ, Տ. Ներսիս վարդապետները, Տ. Արսեն արեղան, արժանապատիվ Տ. Հովհաննես քահանա Մարությանը և սարկավագների դասը:

Սուրբ պատարագին ներկա է հավատացյալների և ուխտավորների բազմություն:

Տաճարի աջակողմյան և ձախակողմյան դասերում տեղ են գրավել Գերազույն Հոգևոր Խորհրդի, Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները, Հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմը և այլ պաշտոնական անձինք:

Սուրբ պատարագի Կոմիտասյան երգեցողությունը կատարում է հաջողությամբ Մայր Տաճարի երգեցիկ խումբը, Խորեն Հակոբյանի ղեկավարությամբ:

«Տէր ողորմեա»-յից առաջ քարոզում է Վեհափառ Հայրապետը:

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ:

Ամէն»:

«Քրիստոսյարեաւիմեռելոց»:

Սուրբ հարության ուրախությամբ կողջունենք և կօրհնենք Ձեզ բոլորդ, հավատացյալ վաճակներ Հայոց Սուրբ Եկեղեցւո, որ ի Հայաստան և ի Սփյուռս աշխարհի:

Այսօր մեր Փրկչի, Հիսուսի Քրիստոսի հարության սուրբ կիրակին է: Սուրբ կիրակին՝ մեծ հաղթության:

Այսօր մահը իր վախճանին կհասնի հարության հաղթանակով և կյանքի լույսը, գերեզմանի քարերը ճեղքելով, թռիչք կառնեն դեպի երկինք ու կճառագայթեն հորիվոնեն հորիվոն, լուսավորելով աշխարհը ամբողջ և հոգիները մարդոց:

Կյանքի մշտանորոգ ուժերը, տիեզերքի անհուն ակունքներն և մարդու ոգեկան աշխարհներեն ապատ ու առատ կհոսին այսօր, կաճին, կուճանան, ծաղիկ կկապեն, երգեր կհյուսեն հալար ձևերով, հալար գույներով:

Այսօր արդարության արեգակը կբարձրանա մարդկային խղճի հորիվոնին առջև, ապատության դրոշը կծածանի մեր սրտերեն ներս և խաղաղության ծայրը կհնչե աշխարհի բոլոր ճամբաներուն վրա:

Այսօր սերն ու հաճությունը ի մարդիկ, իբրև երկնային պարզև, կիջնեն առատապես ու կբաշխվին մեզի ամենուս, բոլոր մարդերուն, բոլոր ազգերուն, բոլոր սահմաններուն վրա, բոլոր սահմաններեն անդին:

Մենք կհավատանք Քրիստոսի հարության, մենք կհավատանք մարդու բարոյական ուժերու հաղթության: Քրիստոնեությունը հաղթանակի կատար մըն է, մարդկային կյանքին մեջ բարոյական կարգի մը հաստատման ճանապարհին վրա: «Զի որպէս յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց փառօքն Հօր, նոյնպէս և մեք ի նորոգումն կենաց շրջեցուր: Զի եթէ տնկակից եղեաք նմանութեան մահու նորա, այլ և յարութեան նորա լինիցիմք» (Հռոմ. Զ 4—5):

Ադամով մահը ժառանգեցինք նյութին մեջ, Քրիստոսով՝ անմահությունը, ոգիին մեջ:

Բայց միայն թե ամուր մնանք հավատքի ծայռին վրա և կենդանի պահենք վՀիսուս մեր սրտերուն մեջ: Հիսուս կենդանարար պորությունն իսկ է, որ ահա երկու հալար տարիներն ի վեր կապրի ու կապրեցնեն, և ամենուս ցույց

կուտա մարդու կյանքի ճամբան, ճշմարիտ մարդու ճշմարիտ ճամբան, մեզի գոչելով. «Ես կենդանի եմ և դուք կենդանի լինելոց էք»:

Մեր կյանքի մեջ իրավ մարդկայինը սկիզբ կառնե նյութին սահմաններեն վեր, այնպես ինչպես Բրիստոսի հարությունը ճառագայթեց գերեզմանի քարերեն դեպի կատարները հավերժության:

— «Այսօր Զատիկ մեր զենմամբ Բրիստոսի, արասցուք տոն ցնծութեամբ, նորոգեալքս ի հնութենէ մեղաց, ասելով՝ Բրիստոս յարեալ ի մեռելոց»:

Սիրեցյալ զավակներ Մեր, սուրբ հարության ավետիսով կողջունենք և կորհնենք ձեզ բոլորդ, ամենայն հայոց լուսաշող Տաճար Սուրբ Էջմիածնեն, մեր արդար հավատքի աստվածատուր այս սուրբ տեղեն, որ այս աշխարհի վրա ամենահին և ամենավաղերական վկաներեն մեկն է Բրիստոսի հարության: Զի հարուցյալ Փրկիչը, Միածին Որդին Աստուծո, այս քարերուն վրա իջավ, լուսաշող կերպարանքով, և Իր իսկ ձեռքով վառեց հայոց կյանքի կանթեղը, Լուսավորչի կանթեղը անմար, որ կտեսնեք ահա, թե ինչպե՛ս լույս կուտա Հայոց աշխարհին, հայոց հոգիներուն, հայոց բոլոր հոգիներուն, Արարատի փեշերեն մինչև ափերը հեռու, հեռու՝ աշխարհներու: Այս կանթեղեն՝ լույս, ավելի լույս ամենուս և ամենուն, առանց խտրության, և մանավանդ Մեր հեռավոր պանդուխտ զավակներուն:

Մեր հավատավոր ժողովուրդի համար, Հայաստանյայց Եկեղեցին կենդանի իրականություն մըն է իր աստվածակառույց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնով, որ ահա ավելի քան հազար և վեց հարյուր տարիներն ի վեր կա ու կմնա հայ քրիստոնեության վեմը այս աշխարհի վրա:

Սուրբ Էջմիածնի ոգեկանությունն դուրս, և առավել ևս անոր դեմ, չկա ճշմարտապես հայկական քրիստոնեական ոգի, չկա վավերական Հայկական Եկեղեցի:

Փրկչի իջման այս սրբազան Տաճարը, մեր հայրենի ապառաժյա հողին վրա, կանգուն ու ապահով, անխորտակելի պատվանդանն է մեր Սուրբ Եկեղեցվո, մշտահոս աղբյուրը մեր լույս հավատքին, մեր հոգևոր կյանքին, անստգուտ գրավականը մեր քրիստոնեության իսկության, անսպառ շտեմարանը հայ ժողովուրդի ոգեկան թաքուն ուժերուն:

Երանի անոնց, որ գիտեն ուղիղ կարգալ և հասկնալ մեր պատմության գիրքը, և գիտեն իրենց կյանքը և իրենց աշխատանքը ամուր կապել Սուրբ Էջմիածնի գոյության և անոր հավերժության հետ:

Ի սփյուռս աշխարհի ցրված հայության կյանքին մեջ շարք մը անհրապառ կացությանց հետ կարելի է գուցե հաշտվիլ: Սակայն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնեն հոգևոր բաժանումի մը փորձի հետ՝ երբեք: Ով որ Հայ Եկեղեցվո Սրբալույս

Մեռնի դրոշմը իր ճակատին վրա կկրե, չի կրնար բաժնվիլ Սուրբ Էջմիածնեն:

Այս ճշմարտության լույսով է, որ առաջնորդվեցանք և պիտի առաջնորդվինք Մեր գործունեության ճանապարհին՝ Մենք, իբրև Հայոց Հայրապետ: Այս ճշմարտության լույսին տակ է, որ Մենք կտեսնենք մեր եկեղեցական կյանքը ու կդատենք դեպքերը և մարդիկն ու անոնց գործունեությունը, ըլլան անոնք հոգևորականներ թե աշխարհականներ:

Եվ նույն այս ճշմարտության լույսով է, որ անխախտ կպահենք Մեր լավատեսությունը, թե վերջ պիտի գտնե Սփյուռքի մեր եկեղեցական կյանքի վնասաբեր տագնապը և պիտի վերականգնի ներքին միությունը մեր եկեղեցվո կամարներուն տակ, և համերաշխ գործակցությունը մեր նվիրապետական պատմական Աթոռներուն միջև, ամեն մեկը իր իրավասությանց սահմաններուն մեջ:

Ու պիտի գա այդ օրը, պիտի գա իբրև հայ քրիստոնեական հավատքի ներքին անհրաժեշտություն, իբրև հրամայական թելադրանք հայ եկեղեցական և ազգային գերագույն շահերու գիտակցության, իբրև պայման Սփյուռքի հայության գոյատևման և ազգապահպանման: Այո՛, պիտի գա այդ օրը, վասնպի Մենք կհավատանք, թե առողջ է և կենսունակ Սփյուռքի մեր ժողովուրդի մարմինն ու հոգին:

Սուրբ Էջմիածնով և Ամենայն Հայոց Հայրապետությամբ գլխավորված Հայաստանյայց Եկեղեցվո հոգևոր միությունը է և կմնա գերագույն կանոնը և հրամայականը մեր եկեղեցական ու ազգային կյանքին:

Հավետ փա՛ռք և պատի՛վ աստվածակառույց Սուրբ Էջմիածնին: Հավետ փա՛ռք հայ հավատավոր ժողովուրդին, որ Սուրբ Էջմիածինը անսասան ու կենդանի պահեց դարեր շարունակ, իբրև Սրբություն Սրբոց, հաճախ իր իսկ մարմնույն նահատակության գնով, արյան ծովերու ընդմեջեն: Փա՛ռք և պատի՛վ նաև այսօր Սուրբ Էջմիածնի հավատարիմ և հարապատ Մեր զավակներուն, որոնք հեռավոր երկնակամարներու տակ, երբեմն դժվարին պայմաններու մեջ, բարձր և սուրբ կպահեն անման անունը Միածնաէջ այս Սուրբ Տաճարին:

Ձեզի ամենուր, սիրելիներ՝ Մեր, ողջո՛ւյն և օրհնություն կբերենք նաև Արարատյան աշխարհեն, մեր վերածնած Մայր հայրենիքեն: Մենք և դուք բոլորդ քաջ գիտենք, թե մեր նախահայրերը, երկար դարեր շարունակ, Բրիստոսի հարության ավետիսը տոնախմբած են անմար հույսովը, թե հարություն պիտի առնե օր մը խաչված ու թաղված ժողովուրդը հայոց, անտեր ու թշվառ երկիրը Հայաստան: Շարան-շարան մեր նախնիք արդարության ծարավի իրենց աչքերը այդ հույսով փակեցին: Ու երկար, շա՛տ երկար ու տանջալից տևեց սպասումը հայուն:

Սակայն եկավ այդ օրը, հարության օրը մեր ազգին, վերջապես և ճշմարտապես:

Հայ ժողովուրդ, ահավասիկ օր ուրախության, ահավասիկ օր հաղթության: Ահավասիկ նորեն Ջատիկ է այսօր, նորեն Զրիստոսի հարության տոնն է այսօր և Սուրբ Էջմիածնեն՝ Հայոց Հայրապետը, ձեպի ամենուր ողջույն և օրհնություն կբաշխե՝ վերաշինված Մայր Հայրենիքեն, խաղաղ ու ապահով, շեն ու ծաղկած Մայր Հայաստանեն:

Այսպես է, որ հայ ժողովուրդը կտոնե այսօր Զրիստոսի հարության կիրակին:

Մենք կաղոթենք, որ Տերը հաստատ և անշարժ պահե նոր կյանքի կոչված Մայր երկիրը մեր և անփորձ ու անվտանգ պահե ժողովուրդը հայոց, որպեսպի ան վերջնապես բուժե իր վերքերը հին, իր վերքերը խոր, որպեսպի ան աստիճան առ աստիճան բարձրանա միշտ դեպի վեր, դեպի նորանոր նվաճումներ հայրենաշեն կյանքի բոլոր բնագավառներուն մեջ, իրեն՝ եղբայրակից ժողովուրդներու մեծ միության դրոշին ներքև:

Կաղոթենք նաև համայն աշխարհի խաղաղության համար, որ մանավանդ մեր օրերուն բոլոր ազգերու կյանքի ապահովության առաջին և գերագույն պայմանն է արդեն: Հանուն մեր քրիստոնեական հավատքին, հանուն մեր Սուրբ Եկեղեցիին, Մենք սրտագին կոչ կուղղենք մեր սուրբ սեղաններու սպասավորներուն և Մեր բոլոր հավատացյալ պավակներուն, որ ամենքը աղոթեն ու աշխատին՝ աշխարհի խաղաղության և ժողովուրդներու բարեկամության դատին համար: Խաղաղություն և բարեկամություն և համերաշխ գործակցություն ապագերու և պետություններու միջև:

Պատերապմ երբեք, պատերապմ ոչ մեկ սահմանի վրա, պատերապմ ոչ ոքի դեմ:

Եթե Աստված խաղաղության Աստված է, ինչպես կհավատանք մենք քրիստոնյաներս, ուրեմն խաղաղությամբ լավագույնս փառավորած պիտի ըլլանք վաստված: Եվ մենք կհավատանք նաև, թե Աստված վորավիզ է բոլոր անոնց, որոնք խաղաղության համար կգործեն:

«Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեսցին»:

Արդ, Սուրբ Ջատիկ այս լուսաբացին, երբ ցնծությամբ կփառաբանենք հրաշափառ հարությունը մեր Փրկչին Զրիստոսին, հաղթական հոգիով երգենք միաբերան.

«Խաղաղութեան ծայն հնչեցաւ,

Սուրբ ողջունի հրամանս տուաւ.

Թշնամութիւնն հեռացաւ,

Սէրն լընդհանուրս սփռեցաւ»:

Բայց մանավանդ դուք, սիրեցյալ պանդուխտ պավակներ Մեր, որ ի Սփյուռս աշխարհի, խա-

ղաղ հոգիով եկեք, մոտեցեք իրարու բոլորդ անխտիր, եկե՛ք, միացե՛ք՝ միասիրտ ու միակամ եկե՛ք մաքուր ձեռքերով, բարի մտածումներով, սուրբ տեսիլքներով և միացյալ ձիգերով ամրապնդեցե՛ք մեր Սուրբ Եկեղեցւոյ ներքին միությունը, և առավել վորացուցե՛ք ու ծաղկեցուցե՛ք զայն: Օտար ամերու վրա համերաշխ գործակցությամբ և բոլոր կենդանի ուժերու մեկտեղումով, առավել ամուր հիմքերու վրա դրեք ալ-գապահականման նվիրական գործը, և ձեր պավակները մեծցուցե՛ք և դաստիարակեցե՛ք, ընծայաբերելու համար պանոնք հայ ժողովուրդին և Մայր Հայաստանին:

Աղոթեցե՛ք և գործեցե՛ք նաև աշխարհի խաղաղության և ժողովուրդներու բարեկամության համար, որպեսպի մեր ազգն ալ ծաղկի խաղաղ ու ապահով, որպեսպի Աստված՝ արարիչը մեր. օրհնե այս աշխարհը և մարդկությունը համայն: Եվ որովհետև Ջատիկ է այսօր և հարության պվետիսով կուրախանան երկինք և երկիր,

«Այսօր և մեր պուարճացեալք, պայծառասցուք տօնիւս,

Ընդ հաշտութեան Աստուծոյ միմեանց

արկցուք գիրկս սիրով

Եւ միաբան գոչեսցուք՝ Զրիստոս յարեաւ ի մեռելոց» (Շարական):

«Շնորհք, սէր և խաղաղութիւն յարուցեալ Փրկչին մերոյ Յիսուսի Զրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ այժմ և յաւիտեանս»:

Ամեն:

Նույն օրը, երեկոյան ժամը 11.30-ին, Երևանի ռադիոկայանից ձայնասփռվում է Վեհափառ Հայրապետի զատկական քարոզը.

Հավարտ սուրբ պատարագի, Նորին Ս. Օծուխունը առաջնորդվում է Վեհափառի գահաճառից, ընդունելու շնորհավորությունները. Հանուն Մայր Աթոռի միաբանության և պաշտոնական անձանց, Վեհափառ Հայրապետի Ջատկական տոնը շնորհավորում է գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոսը:

Այնուհետև Նորին Ս. Օծուխունը խոսք առնելով, օրհնում է բոլոր ներկաներին և շնորհավորում բովանդակ հայության Ջատիկ տոնը, բարեմաղթություններ անելով Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի անասանության, Հայ Եկեղեցու պայծառության, Մայր հայրենիքի և հայ ժողովրդի բարօրության և աշխարհի խաղաղության համար:

Ժամը 4-ին, Վեհափառ Հայրապետը բարեհաճում է զատկական իր սեղանին մասնակից դարձնել Մայր Աթոռի միաբանության, պաշտոնական անձանց և հյուրերին:

Խմբովին երգված Տերունական աղոթքով և Վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով փակվում է զատկական ընդունելությունը: